

УТВРЂУЈЕ СЕ да су на главни претрес приступили:

- **заменик тужиоца за ратне злочине Веселин Мрдак,**
- **сви оптужени,**
- **и браниоци:**
  - адв. Градимир Налић - бранилац опт. Радојчића,
  - адв. Војислав Вукотић - бранилац опт. Крњајића,
  - адв. Јасмина Живић - бранилац опт. Перића,
  - адв. Бранко Димић, бранилац опт. Јосиповића и Николајидиса, а на данашњем главном претресу мењаће и адв. Бранка Лукића, браниоца опт. Миодрага Димитријевића и Влајковића,
  - адв. Гордана Живановић - бранилац опт. Јована Димитријевића, а на данашњем претресу мењаће и адв. Бранкицу Мајкић - браниоца опт. Деветака и Девчића,
  - адв. Гордана Живановић мењаће и адв. Слободана Живковића, браниоца опт. Стојановића и Бачића, те је приступила
  - адв. Бранислава Фурјановић, бранилац оптужених Косијера и Стевановића.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се главни претрес ОДРЖИ.

Претрес је јаван.

Главни претрес СЕ НАСТАВЉА у 11 часова и 38 минута.

КОНСТАТУЈЕ СЕ да је успостављена веза са Жупанијском судом у Осијеку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је ту судија Мирослав Рожац?

Судија Жупанијског суда у Осијеку МИРОСЛАВ РОЖАЦ: Јесте, добар дан колегама у Београду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан господине Рожац.

Судија Жупанијског суда у Осијеку МИРОСЛАВ РОЖАЦ: Приступила је сведокиња Ружа Кесер.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало да ја, овде немају обичај да укључе ове.

Судија Жупанијског суда у Осијеку МИРОСЛАВ РОЖАЦ: Још једанпут добар дан колегама у Београду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан, сад се чујемо.

Судија Жупанијског суда у Осијеку МИРОСЛАВ РОЖАЦ: Приступила је сведокиња Ружа Кесер, док Ружа Сабљак поново није приступила и изјавила је да због болести није у могућности сведочити као и претходни пут.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је неку документацију доставила медицинску?

Судија Жупанијског суда у Осијеку МИРОСЛАВ РОЖАЦ: Она је полицајцу дала изјаву да је послала документацију Жупанијском суду у Осијеку, ја Вам морам рећи да такву документацију још нисмо запримили па ћу ја послати полицију да од ње узме некакву документацију којом би се могло оправдати евентуално њено недолажење на позиве.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, захваљујем се.

Судија Жупанијског суда у Осијеку МИРОСЛАВ РОЖАЦ: Сведокиња Ружа Кесер вам је ту, приступила је и у судници је.

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА ИСПИТИВАЊЕ СВЕДОКА

СВЕДОК-ОШТЕЋЕНА РУЖА КЕСЕР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан госпођо Кесер. Рећи ћете ми Ваше личне податке, од оца Николе да ли је тако?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми шта сте по занимању?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ја сам у мировини.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја Вас слабо чујем, ако можете.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: У мировини сам сада.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пензионер. Адреса Ваша?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Цигленица 128, Гарешница.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Година рођења и место рођења?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: 1962., Ловас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рођена 1942. године у Ловасу.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не, 1962.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рођена 1962. у Ловасу. Реците ми да ли сте у неком сродству са оптуженима: Љубан Деветак, Милан Девчић, Милан Радојчић, Жељко Крњајић, Миодраг Димитријевић, Дарко Перић, Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Јован Димитријевић, Саша Стојановић, Драган Бачић, Зоран Косијер, Петроније Стевановић, Александар Николаидис?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не.

Са оптуженима несродна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Бићете саслушани као сведок. Као сведок сте дужни истину да говорите, давање лажног исказа је кривично дело, нисте дужни да одговарате на поједина питања уколико би себе или неког свог блиског сродника изложили тешкој срамоти, знатној материјалној штети или кривичном гоњењу. Пре него што кренете да сведочите положићете заклетву понављајући ове речи које ја изговорим. Заклињем се.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Заклињем се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ћу о свему.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да ћу о свему.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Што пред судом будем питана.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Што пред судом будем питана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Говорити само истину.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Говорити само истину.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И да ништа што ми је познато нећу прећутати.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: И да ништа што ми је познато нећу прећутати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само ћете мало ближе микрофону кад будете давали исказ да бисмо јасније чули.

Пред Вишим судом у Београду води се кривични поступак против ових четрнаест лица која сам Вам прочитала, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва. Предмет оптужбе је страдање шездесетдевет цивила хрватске националности у месту Ловас у десетом и једанаестом месецу 1991. године и ближи предмет оптужбе је напад на Ловас, страдање цивила у нападу, затим убиства, телесна повређивања, противзаконита затварања цивилног становништва у овом периоду у селу и догађај на тзв. минском пољу и страдање цивила приликом овог догађаја. Ви сте већ давали исказ пред, у то време Окружним судом у Осигеку 17.02.1993. године Кир-82/93 и дали сте исказ 19.05.2004. године пред Жупанијским судом у Вуковару у предмету К.25/00. Испричаћете суду у вези ових дешавања у селу где сте Ви били у то време, ко је Ваш страдао, на дан напада где сте се налазили и све што Вам је познато у вези овога што је предмет оптужбе. Изволите.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Дана 10.10. у пола осам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало подигните тај микрофон, ми Вас слабо чујемо, некако да Вам буде ближе устима.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ево. Је ли боље?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте, одлично.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: 10.10.1991. у пола осам почео је напад на Ловас. Прво су гранате ишле, после тих граната је ушла пјешадија у село. Ја сам била у подруму код суседа са своје троје дјеце и мужем. Била је сусједа, њен муж, њених двоје дјеце и од сусједа отац и мати. Дошли су нам у двориште, одмах су дошли и рекли да сви изађемо из подрума. Мој муж је држао кћер у наручју док је један дошао и отргнуо му је кћер и бацио је на под, њега је извео ван као и сусједа и одвели су их. Након пет-десет минута у подрум, нас су поново отерали у подрум и након пет-десет минута у подрум нам је дошао Зораја који ту није на оптужници, а ја сам увјерена да је он убио, стрељао тј. мога мужа и сусједа пар кућа од те куће где сам ја била у подруму. Ми смо били затворени у том подруму од четвртка, четвртак је био. У суботу до подне сам ја била у дворишту код сусједа са најмлађим дјететом и гледала сам како нам је капија била отворена видјела сам где је ишао багер, тенк, трактор и у трактору лешеви, с једне и с друге стране ишла је војска. Ја нисам знала да у тој приколици је мој муж којег су возили на гробље где су ископали масовну гробницу и где су их затрпали. Ја сам пар дана била код те сусједе, онда сам се вратила дома са својом дјецом. Дошла је стара бака са мном бити, од покојног мужа, пар дана, она је била болесна и није могла ходати стално до мене, ја сам остала сама са дјецом. Тако да су ме после тјерали да морам ићи радити свакојаке послове

брати грожђе, јабуке, кукуруз, а све што се требало радити све смо ми били ти. Морали смо носити бјеле крпе око руку и ми и дјеца, нисмо смјели никуд кретати се без пропуснице њихове.

Једног дана смо, кад сам чула да ми је муж погинуо ја и та сусједа ишле смо горе у, где су они имали тај како да кажем, где им је био нека постаја, не знам и тамо ме је дочекао Мића Девчић који ми је одмах уручио саучешће. Дошли смо питати зашто. Зашто им није суђено, зашто су убијени одмах, ништа нам нису одговорили. Ушао је Љубан Деветак, којјега сам тада први пута видјела, ја колико сам чула он је прије тога био у затвору и да је побјегао из затвора и да је све те злочинце те који нису из Ловаса он довео у Ловас. Нико ми није знао одговорити зашто им није суђено, зашто су убијени само тако зато што су били Хрвати, зато. Након осам дана, прво у ствари, тата је мој био побјегао и онда су га ухватили и заробили, био је заробљен једно три-четири дана где су га малтретирали и тукли. Онда су га пустили и онда је био неки састанак наводно да се сви мушкарци морају скупити да ће бити распоред рада, али они су ту ноћ остали у задрузи где су их мучили и малтретирали. Сутрадан су их тјерали, рекли су им да иду брати грожђе, они су их отјерали на минско поље. Мој тата није од мене погинуо, него од метка у леђа. Сви Срби из Ловаса који ту нису наведени сви су они ратни злочинци, сви. Сви су они нестајали полако прије напада на Ловас и то јутро су се сви појавили Тепавац, Зораја, у ствари Зораја није побего он је био у Ловасу, него Тепавци, не могу се свих сјетити, тај Мића Девчић, Радојчић, има ту и Грковић, не могу их се свих сјетити. Мислим најгоре, убили су ми мужа, остала сам с троје мале дјеце. Долазили су ми у кућу тражили су, не домаћи, него ови што су дошли ови Срби други, долазили су и тражили на пример да им скухам каву, они баце, каже «не ваља, мораш поново», па скухај, како су они рекли супу, па не ваља, па баци, нису питали да ли ја имам то дјечи својој дати јести или немам. Ми смо били без струје и без ичега, све се покварило што смо имали, њих није било брига. Ја сам имала дјете у пеленама, прашка нисам имала, нисам му имала шта јести. Flaшицу му нисам имала чиме направити, њих није било брига, они су мене још терали да морам ићи радити, њих остављати саме. Нек ми одговоре зашто, до јуче били смо сви добри с њима, зашто су нам то направили, шта смо им смјетали, зато што смо Хрвати. Нек ми одговори Љубан Деветак зашто, није ме ни познавао, нити је мога мужа познавао зашто је убио. Мића Девчић, неки рођак моме мужу, а убили, бацали су их све једне на друге у масовну гробницу. Било је свега и свачега, силовања, шта су радили, пуцали су нам изнад глава, кухали су нам јести онда су нам пуштали четничке пјесме, њу добро познам зато што су пјевали у Вуковару, од јутра до сутра смо морали радити и није их било брига што смо дјецу остављали код куће, зашто су нас малтретирали, зашто су нас силовали, нас жене младе. Ни дан данас не можемо успоставити свој живот, занима ме шта смо им скривили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Госпођо Кесер, сада ћемо да кренемо, прво ће тужилац пошто Вас је он предложио за сведока да поставља питања, а потом остали учесници у поступку и веће. Изволите тужиоче.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добар дан госпођо Кесер, ја заступам оптужбу у овом предмету, поставићу Вам само неколико кратких питања, наравно уколико сте у овом тренутку у могућности да одговарате уважавајући Ваше

тренутно психичко стање. Можете ли ми рећи у то време како се звала улица и кућни број Ваше куће у тој улици на дан напада?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Стјепана Радића.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ваш муж се звао?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Мато.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Како се звао, рекли сте били сте у подруму код суседа.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је то иста улица и како се звао Ваш тај сусед у чијем подруму сте били?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Иста улица, звао се Ђука Пољак.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кад су вас извели из куће и кад су дошли ти наоружани људи да ли сте било кога познали, односно да ли је међу њима и неко од ваших мештана кога сте Ви од раније познавали?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не, нисам, него једино што се вратио у подрум Зораја.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је Ваш муж одведен пре него што је Зораја дошао у подрум?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Зораја га је на улици чекао и одвео са још једним непознатим.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је поред Вашег мужа одведен још неко од ваших комшија?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Одведен је сусјед Ђука Пољак.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јесте ли видели то њихово одвођење да их неки људи одводе?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, видјела сам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли се можете сетити колико је тих људи било који су их одвели?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Двојица.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли се можете сетити да ли су имали и какву униформу ако су имали некакву униформу и које наоружање?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Па наоружање не знам, имали су неке пушке, имали су, мислим да су имали бомбе око себе, не знам, а наоружање је било ово југословенска она што је прије, југословенска униформа колико се ја сјећам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Колико је дана прошло до дана када сте Ви сазнали да је Ваш муж смртно страдао?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Страдао је у четвртак, ја сам у суботу после покопа сазнала.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте тада отишли негде да и кога да питате за судбину Вашег мужа?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не разумјем.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте након тога отишли да питате, рекли сте отишли сте тамо у ту кућу где је била та милиција.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, отишла сам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ко је ишао са Вама још? Рекли сте нека суседа.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ишла је супруга од Ђуке Пољака.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ђуке Пољака. Ви сте заједно ушле код Девчића и јесте ли га заједно питале за судбину ваших мужева?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, заједно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте добили било какав одговор од Девчића?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ја не, али после је дошао Деветак и он је рекао супруги од Ђуке Пољака «Знаш ти шта је Ђука твој рекао Ђуки Продановићу» кад га је она питала зашто је убијен.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је она нешто коментарисала, одговорила и да ли је?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Даље не, него путем је мени само рекла да колико она зна да је њега Ђука Продановић питао зашто он иде на страже, да је овај њему одговорио, сад ћу бити мало проста «да чувам своје и твоје дупе» и да је зато убијен.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јесте ли Ви оптуженог Деветака познавали пре тих догађања?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не, само сам чула о њему.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А тог дана у станици полиције кад се појавио како сте знали?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Онда ми је Зора рекла, Зора ми је рекла, она га је познавала.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Она Вам је рекла да је то Љубан Деветак. Јесте ли познавали Мићу Девчића од раније? Милана, пардон.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Врло добро, ишли смо скупа у основну школу.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А Милана Радојчића?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Врло добро, пријатељ мога брата.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А Жељка Крњајића?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте било кога од њих наредних дана до тог минског поља виђали или евентуално били у контакту са неким од ове четворице?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Била сам са Миланом Радојчићем који ми је рекао да идем иза гробља да кажем брату и тати да се предају са оружјем и да им неће бити ништа. Рекао ми да морам ићи то пренети да се они предају. Ја сам њему рекла «Милане, јеси ли ти нормалан, па мени је Мато погинуо па да и мене се убије па да ми дјеца остану сама» и нисам ишла.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Је ли то било пре догађаја на минском пољу или касније?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Прије минског поља јер је тата био још жив, а тата је погинуо на минском пољу.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро. Да ли сте чули да се за то време од напада па наредних дана догађа нешто у Ловасу у погледу хапшења, привођења људи, евентуално њиховог малтретирања, убијања?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Шта сте чули, можете ли нам рећи и да ли су то Ваша непосредна сазнања или сте од некога чули?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Па ја сам то чула. Чула сам да одводе људе, да их туку где нам је била мјесна заједница био је подрум, у тој кућици је био подрум да су их тамо малтретирали и тукли па до смрти.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли знате евентуално име неког од ваших мештана који су тамо одвођени и притварани?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Само мало, има Мађаревић Иво, не Иво, другачије се зове, Мађаревић се презива. Има Пољак, само мало не знам му име, Пољак, супруга му је била дјевојачки Пољак, не могу се сјетити.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, разумљиво. Тог дана кад је речено да се мештани скупе у двориште задруге из разлога које сте навели, да ли знате на који начин су мештани обавештени да дођу тамо у то двориште задруге?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ишао је човјек и лупао је у онај бубањ и чито је са папира оно да се сви мушкарци од, не знам колико година до колико, скупе у задрузи, то је по улици ишао на ћошковима.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Знате ли случајно како се звао тај човек који је обавештавао?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не, не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли се Ваш отац одазвао том позиву или је неко дошао по њега?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, одазвао се томе позиву.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Је ли он отишао сам или је са неким отишао тамо?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Сам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је неко од комшија, суседа отишао са њим или Ви знате да је сам?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не, сам је, пролазио је поред моје куће видјела сам га самог и још сам га питала «тата куд ћеш сада, сад ће полицијски сат». Каже «морам ићи, сазвали су на састанак», јер у пет сати је почињао полицијски сат, а он је негде око пола пет ишао.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекли сте да сте носили некакве беле траке око руку.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Око руку, да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли знате ко вам је то рекао, наредио да морате носити те траке?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ја сам чула о сусједи да морамо ставити.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А неку плахту на?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Молим?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Неку белу тканину на дворишна?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Капију, да, на капији.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Поменули сте да су то чак и деца те беле траке носила.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Морам да признам да то сад први пут чујем, јесу ли и Ваша деца носила те траке?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, ја говорим за моју дјецу, да, моја дјеца су имала бјеле траке око руке.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То што сте ишли на те радове грожђе, кукуруз већ шта сте рекли, да ли знате ко вам је то наредио и да ли је то био неки организовани одлазак на тај посао, како се то догађало?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Дошли су ми једноставно кући, код мене кући и рекли су ми да сутра ујутро дођем, не могу се сјетити колико сати, да морам ићи радити.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ти што су дошли и рекли вам да морате ићи радити да ли знате ко су ти људи или неко кога не познајете?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: А јој, то је мали од Милорада, да ли је он Воркапић, не могу се ја сјетити њих свију више. Мислим познат ми је, мали је, није имао 15-16 година, немам појма.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Конкретно шта Вам је рекао где и коме да се јавите или на који посао да идете, с ким да идете?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не, рекао је да дођем горе у центар пред задругу и онда су нас тамо у приколице и возили.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли Вас је тад неко пратио, чувао, јесте ли ишли сами или сте у некаквој пратњи били?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Војска.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Колико је било отприлике у тој вашој пратњи док сте то радили? Не знате?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не знам, они су цијело време били с нама и пуцали нам изнад глава и уживали што ми по оној киши, снијегу и свему радимо.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Поменули сте некаква силовања, знам да је врло непријатно питање, али у делу Вашег исказа и то сте поменули, нећу инсистирати на томе уколико Ви сами не кажете да ли имате некаквих сазнања да се то, Ви лично, да се то догађало?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Имам сазнања. Догађало се.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Али да ли би о томе нешто рекли у смислу да ви то знате и евентуално ко је то радио, ако нећете не можемо инсистирати на томе?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Питајте Мићу Девчића.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кад сте поменули Мићу Девчића да ли знате у то време свих тих догађања шта је он радио у селу, да ли је био војник, полицајац, је ли имао некакву?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Полицајац. Био начелник као полиције.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То сте чули од некога да је он био?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, па сви су ишли тамо њега питати, шта ја знам, када је нешто требало ишло се код њега питати.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А Милан Радојчић?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не знам ја шта је он био.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте чули шта је био Љубан Деветак?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Он је исто био некакав заповједник, он је свима заповједао.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, ето толико госпођо Кесер, хвала Вам што сте се одазвали и што сте одговорили на постављена питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље, браниоци да ли имају питања?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добар дан госпођо Кесер. Ја сам Градимир Налић, браним Милана Радојчића. Желим на почетку да Вам изјавим саучешће због смрти Вашег супруга макар и с толиким закашњењем. Хтео сам да Вас питам неколико ствари. Рекли сте да сте становали у улици Стјепана Радића. Је ли Ваша кућа до улице или у дворишту?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: До улице.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: До улице. А шта гледа на улицу из Ваше куће? Прозори, врата, шта? Капија.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Моја кућа је мало вишља и како ми то у Славонији кажемо трем има, са трема видим све.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Где сте Ви били када су одвели Вашег мужа?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: У дворишту.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: У дворишту. Јесте ли, је ли двориште ограђено?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Јесте, али су они отворили капију.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Кажите ми, рекли сте данас да је Радојчић тражио да Ви идете да кажете оцу и брату да се предају са оружјем. Где је то било, којом приликом да ли можете ближе то да нам опишете?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ја сам ишла тражит по селу неког да ми да млека за малог да направим, за флашицу, он је ишао аутом и стао је, изашао из аута и рекао ми је.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да идете да тражите брата?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, да тражим брата и тату, да.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А где је Ваш брат у то време? За тату сте рекли он се вратио и отишао после.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не, тата се вратио.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: За тату да. А брат Ваш где се налазио у то време?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: У то време не знам, у Бадњари, да ли је кренуо према Илоку не знам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ваш брат је сведочио овде пред судом и он је говорио о томе да је био побегао из села и да се налазио са неком групом других људи. Да ли Ви знате нешто о томе?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, је, побегао је.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли је Ваш брат био припадник хрватских оружаних снага у то време? Да ли Вам је нешто о томе познато?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не знам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Молим?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не знам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Реците ми молим Вас где Ви станујте а где Ваш брат? Да ли сте можда у истој кући или сте негде?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не, не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Нисте. Колико сте.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Даље.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Даље је ли?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Сада где станујем?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не, тада госпођо у то време ме занима, да.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: У оно време?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да, да.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не, не, не. Нисмо у истој улици ни.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А кажите ми да ли Вам је познато да ли је Ваш муж био припадник неких хрватских оружаних формација или бранитеља или? Да ли нешто о томе знате?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Суздржана.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не желите да одговорите на то питање?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, хвала. Реците ми молим Вас да ли Ви остварујете некакву мировину по основу смрти Вашег супруга и које врсте мировину остварујете?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Суздржана.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не желите да одговорите на питање, хвала. Реците ми молим Вас, Ви сте давали изјаве и 93.године сте одбијали да причате било шта на те теме што је Ваше право наравно, ништа ја то. Касније сте у Вуковару чини ми се 2003.године, сведочили, када нисте спомињали ни беле траке, ни силовање, ништа од тога. Зашто то нисте говорили пред хрватским судом? Да ли можете да нам кажете или сте можда говорили па није уношено?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Можда ме било срам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Молим?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Можда ме због силовања било срам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не, дајте силовање, то и није предмет овде оптужбе, него то.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Беле траке?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да, о томе нисте ништа говорили. То је једна овако врло упадљива.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Можда се нисам сетила, али беле траке смо носили.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Кажите ми молим Вас где сте се Ви налазили пре 10.10.? Да ли сте били у Ловасу стално? Претпостављам, пошто сте имали бебу да сте били ту је ли?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, у Ловасу.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Реците ми молим Вас да ли је Ваш муж и Ваш отац и Ваш брат, или неко од њих учествовао у давањима некакве страже у селу?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Суздржана.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала лепо. А реците ми молим Вас мало сам, извините вратићу се на тему ову кад сте са Радојчићем разговарали, кажете изашао из кола. Да ли је био ту још неко?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Био је, ја мислим да није био из села, не могу се сетити.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: С њим је ли?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. А кажите ми молим Вас да ли се Ви сећате да ли је пре 10.10. било некаквог гранатирања села или неких објеката у селу Ловас?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Сећате се тога госпођо? Да.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Црква на пример.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Је погођена је ли?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: А, јој.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А реците ми да ли је било некаквих преговора с војском да су ишли мушкарци неки? Јесте ли чули за то?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ја мислим да да.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Мислите да да. Реците ми молим Вас да ли сте Ви имали некакво или Ваша породица оружје у кући пре 10.10.?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли Вам је познато да ли је Ваш брат негде купио «калашњиков»?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Није Вам познато. Добро. Реците ми молим Вас ово кад сте ишли на те радове у поља, у винограде и остало да ли сте за то нешто били плаћени и на који начин?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, били смо плаћени с неким боновима.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Кажите ми јесте ли могли за те бонове нешто да набавите?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Јесмо али у трговинама није било шта. На пример, храну за дете нисам могла.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Да ли то значи ако није било тога у трговинама да то нису могли да набаве ни Срби у то време?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: У Шид су могли ићи. Не знам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Ја причам за село.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: А за село?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не знам, вероватно да нису могли.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Кажите ми госпођо то кад је био тај напад, Ви кажете да сте се склонили сви у подрум и тако вас више.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Када су почели гранате падати.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Колико је отприлике трајало то гранатирање, дал и можете то да призовете у сећање?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Кратко. Можда 10 минута, не знам. Можда више не знам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: И шта се после догађало? Да ли се чула нека пуцњава? Каква пуцњава?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Јесте. Ја сам изашла из подрума, ишла сам по флашицу.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: И чула се пуцњава али нисам могла оценити с које стране села се пуца.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А је ли се пуцало са више страна или само са једне?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Са више страна.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Са више страна, хвала. Кажите ми ово. Ја стварно се Вама извињавам, дирамо неке болне теме. Данас сте рекли да Вам је тата завршио, погинуо на минском пољу и да је добио метак у леђа. Одакле Вам је познато да је та врста ране?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Одакле? Од људи који су их купили.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Нисте били звани на некаква препознавања или на некакву идентификацију од стране, касније органа Републике Хрватске када је вршена ексхумација или остало? Не сећате се тога?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Јесам. Била сам у Маршалату у Загребу.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Хвала. Кажите ми још само једну ствар. Ви сте рекли да не знате коју је функцију обављао Радојчић, шта је он био и остало. Да ли можете да ми кажете да ли знате да је било какво он кривично дело направио у односу на неко лице, да је то Вама лично познато?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да је некога убио особно?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Било шта, било какво дело шта знате.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала. Извините још једном за тешка питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље. Од бранилаца? Изволите.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добар дан госпођо. Адвокат Гордана Живановић, бранилац окривљених Љубана Деветака и Милана Девчића у одсуству њиховог браниоца. Ја бих само замолила да ми дате одговор на неколико питања. Изјависте малопре да је Љубан Деветак био заповедник и да је он свима заповедао. Одакле Вама то сазнање?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Па одакле, кад год смо нешто дошли горе питати, рекли су да се обратимо Љубану Деветаку.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Говорите у множини па бих ја замолила да се само овако, како да кажем, сетите себе у том периоду. Да ли сте некада.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Па ето то кад сам дошла горе да видим зашто су ми мужа убили, рекли су ми да сачекам Љубана Деветака.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Ко Вам је то рекао госпођо да ли се сећате?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Па ти људи што су били тамо. И увели су ме у канцеларију где је био Мића Девчић.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Јесте ли са Мићом Девчићем разговарали о томе?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Мића, чим сам ушла Мића Девчић ми је пружио руку, дао ми је саучешће и ја сам га питала, зашто? Не, не зна у ствари, он је одговорио да не зна ни он и више нисмо ни разговарали.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Ви сте остали ту да сачекате Љубана Деветака?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро. Тад сте га први пут видели је ли тако?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Да ли Вам је Љубан Деветак током Вашег боравка у Ловасу а чини ми се да сте изашли из Ловаса како рекосте 13. децембра 1991. Је ли то тачно?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: 13.12., да.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: 91.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Да ли Вам је било када, у било ком моменту било којој ситуацији или прилици издао било какву заповест, Вама конкретно?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Јесте ли икада више са њим разговарали?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Јесте ли том приликом када сте били да питате за Вашег покојног мужа са њим разговарали?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ја сам њему поставила то питање, а он мени ништа није одговорио и више нисмо, и више ништа нисам говорила.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро. Такође сте изјавили да сте чули на питање тужиоца, да одводе људе, да туку, да малтретирају, на жалост, нисте могли баш да се сетите свих имена оних који су одвођени. Ја бих Вас замолила да ми кажете од кога сте чули те приче ако се сећате и када сте их чули ако се и тога сећате?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Па од кога? Од супруга људи који су одводити.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Од ког супруга? Извините, нисам разумела.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Па ево сад што се не могу сетити како је. На пример, од Бебе Пољак.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Од жене?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Жена његова, то му је била жена њен је муж одведен доле и боден ножевима и шта ја знам.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: То сте чули од ваших.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Од његове супруге.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Од његове супруге. А да ли се сећате можда када сте то чули? Да ли се сећате периода? Јесте ли били у Ловасу тада?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Била, била у Ловасу, да.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Још увек били у Ловасу.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Била пред, то кад сам дошла да сазнам за покојног мужа зашто је убијен, прво смо вани чекали и онда је она дошла и рекла је.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: То је значи првих неколико дана по нападу на Ловас је ли тако?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро. Кажите ми госпођо само још ово, колико су Ваша дечица била стара у то време?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Старији је био осма година, кћер пета а мали ми је био годину и пол.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро. Хвала. Ја не бих имала више никаквог питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Даље од бранилаца? Нема нико више. Од оптужених? Изволите.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добар дан. Оптужени Љубан Деветак. Имам само примедбу госпођо председнице. Ја се сећам овог сусрета са овом сведокињом данас и тај сусрет у ствари није био између мене и ње, него између мене и Зорице Пољак и то је било на улици испред полицијске станице, јер сам ја однекуд дошао аутом и звала ме она преко ја мислим Рудића или неког другога ја сам дошао и први пут чуо од Зорице да јој је муж погинуо, односно да је убијен и аутоматски је питао обзиром да сам знао да су они венчани кумови Продановић и њезин муж и она, зашто се њему није обратила? Зато што је тражила од мене да јој помогнем да изађе што пре из села. Не знам, ова сведокиња, она је подаље можда метар-два стајала.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Није тачно.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Наслоњена уз зид, слушала то.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Шта је она њој после причала, да ли је чула разговор, није чула али ствар се у томе одвијала и тада сам нормално сазнао и њезин муж и знао сам за њезину свекрву и свекра, друго ништа немам везе са тим никаквим ни са нацијама њезиним.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Није истина.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Како није истина? Где смо се срели?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: У кући од овога што сте имали полицијску, што је полиција била, милиција ваша. Ушли сте унутра.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Седила ти и чекала Љубана Деветака тамо.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Скидали сте јакну са себе и вјешали је на вјешалицу.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ма дај глупости.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ма дајте молим Вас, немојте тако. Тражили сте питање, жена Вам одговара.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нетачно је све што прича, вани је био разговор.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Нетачно је Ваше. Унтура је био Мића Девчић и Ви сте ушли унутра и скинули се и онда сте Зори рекли јел се сећаш шта је Ђука Продановић, шта је твој Ђука рекао Ђуки Продановићу.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ма дај, глупости су то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ма идите господине Деветак, имате ли још питања?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Можда за Вас али за мене нису јер ја сам то чула.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли има још питања од оптужених? Изволите.

Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: Оптужени Девчић Милан. Добар дан Ружо. Имам нека питања за тебе овај, да нешто појасним.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Изволте.

Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: Да ли ти је познато Ружо када си ме тамо видела како си рекла у изјави у Вуковару, у вуковарској изјави, да си ме нашла у станици милиције. Како сам био обучен тада и да ли сам био обучен у неку униформу?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, ја мислим да да.

Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: Мислиш или знаш?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Знам, у ЈНА ја мислим. У униформи.

Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: У униформи од ЈНА је ли тако?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ја.

Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: Реци ми да ли сам ја тада имао неке ознаке на себи, чин неки или нешто слично томе?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Шта ти мислиш да је мени онда било до гледања какав имаш чин.

Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: Па добро, ето ја те питам да ли си запазила не питам те ја ништа.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Мене је интересовало нешто друго.

Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: Значи, ниси ништа запазила?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не.

Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро. Реци ми да ли је твој муж Мато Кесер из мешовитог брака? Да ли му је мајка Српкиња?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Јесте.

Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: Јесте. Значи познато ти је да је Мато Кесер од моје супруге брат од тетке је ли тако?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Јесте.

Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: Реци ми пошто си сада причала пошто ниси то рекла у својој изјави у Вуковару да ја имам нека сазнања везана за нека силовања у Ловасу и тако даље. Ево ја сам овде сада, па реци ми молим те да ли ја имам неке везе с тим или ти то нагађаш, претпостављаш или не знам ни ја већ шта.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ја сам чула, особа ми је та рекла.

Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: А шта ти је рекла?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Коју си силовао, да си је силовао, пар пута.

Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: Ја? Ја да сам њу силовао?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, наша школска колегица.

Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: А која је то? Па реци јавно ако.
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Па ти најбоље знаш.
Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: Па ја не знам ето, па зато хоћу од тебе да сазнам.
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Мира Антоловић.
Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: Мира Антоловић? Свашта. Реци ми да ли си ти то чула од ње или од некога другог?
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Моја ствар.
Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро. Имам примедбу везано за ово, да су то ноторне глупости уопште, да немам везе са никаквим силовањем.
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Имаш, имаш.
Опт.МИЛАН ДЕВЧИЋ: Нити имам сазнања нека тако слична томе. И хтео сам, добро. Хвала.
ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од оптужених? Има ли још неко питање? Изволите господине Димитријевићу.
Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Госпођо Кесер, оптужени Миодраг Димитријевић. Хтео бих само да Вас питам да ли сте Ви тамо у улици Стјепана Радића имали оне интерне сеоске телефоне?
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Телефоне?
Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Да.
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Нормално да смо имали.
Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: А да ли се сећате можда да ли су ти телефони функционисали ту за село?
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не.
Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Не. Нису је ли?
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: То кад је, то јутро кад је напад био, прекинуте су телефонске везе.
Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: А када је прорадило то ако се сећате госпођо?
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Док сам ја била не, ја бар мислим. У нашој улици не.
Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Добро. Да ли се можда сећате да ли је Ваш муж који је погинуо и Ваш отац носили неко злато на себи, прстење, нарукнице?
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Муж је мој имао бурму.
Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Муж је имао бурму. А да ли можда знате да је та бурма негде постојала после тог убиства?
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, кад су га ископали нађена је у гробници.
Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Бурма?
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: У гробници тој.
Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Нађена је бурма у гробљу? Значи да му је нико није узео је ли тако?
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не, не.
Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Него?
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Добила сам је ја када сам ишла на препознавање.
Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Ви нисте ишли на то препознавање?
Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ишла сам.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: А ишли сте. Хтео бих да Вас питам још једно питање. Да ли сте можда Ви чули од некога да је том Вашем мужу или не знам ни ја коме, при претресању одузето то?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Молим Вас поновите.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Да ли сте можда чули од некога да је Вашем мужу или Вашем оцу ако су имали то злато, одузето то и ако сте чули ко је то урадио?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Мужу моме није одузето а тата ми није имао.

Опт.МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од оптужених? Нема више нико. Госпођо Кесер реците ми да ли је тог дана када је био напад село Ловас било брањено село? Да ли је било припадника Збора народне гарде у селу?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Колико ја знам не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, помињали сте те беле траке на рукама, беле плахте на кућама. Је ли прављена нека разлика између хрватског и српског становништва? Јесу ли и Срби носили беле траке?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесу ли и српске куће имале беле плахте?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми у вези овога рада који сте спомињали да сте ишли, берба грожђа, оружана пратња, пуцали вам изнад главе. Је ли прављена ту нека разлика? Да ли је и хрватско и српско становништво било подједнако ангажовано у тим радовима?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не, само Хрвати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми везано за Вашег мужа Мату Кесара поменули сте у једном моменту да је држао дете у рукама.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када су му рекли. Реците ми у том моменту овај други Јурај Пољак звани Ђука, шта је он тада радио у том тренутку?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Он је већ држао руке на потиљку. Он је први изашао из подрума.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он је први, а Мато је спустио дете и кренуо за њима?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Није он спустио него му је један што је ушао у двориште истргнуо малу из руку и збацио је доле.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми у ком моменту Ви видите овог Слободана Зорају да ли је он био присутан.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: На цести, како су капију отворили кад су ушли у двориште, растворита је капија и на цести види се цеста и видеда сам тога Слободана Зорају и још једног непознатог си су их одвели, с пушкама, а они су имали руке на глави, на потиљку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми Ваш отац Никола Бадањац, спомињали сте за њега да је био затворен два-три дана.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да је негде ако сам Вас ја разумела био тучен, малтретиран?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћете само мало на томе да ми се задржите па да кажете где је то био затворен и ко га је то тукао и малтретирао?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Слушајте, он је мени наишао и то рекао. Пустили су га кући кад је био затворен, био је три-четири дана, не знам точно колико је био затворен и изводили су га кући да се окупа и пресвуче. И сутрадан је он био пуштен и он је морао проћ поред моје куће да би дошао до своје и онда ми је рекао да су га тукли, малтретирали, да су му кундацима по палчевима ножнима и у бубреге да су га са кундацима, није ми рекао ко. Само ми је то рекао да су га малтретирали и тукли.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: И да је морао, да су га ставили као уходу да иде сада као код Хрвата да ако шта чује ди ко шта прича, да то мора пренети њима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми јесте ли Ви видели те неке који су њега довели или ту неку војску?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Видела сам једнога да што га је водио кући да се пресвуче, али то није био из села.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није био из села?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми каква је то војска била? Јесте ли Ви правили неку разлику? Је ли то била ова војска редовна ЈНА или нека друга војска?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Знате шта било је униформи свакојаких и од ЈНА и шарене униформе и са петокракама и кокардама, мислим стварно свакакве није се знало како да им се обрати. Шта да кажем, не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли приметили тај што је Вашег оца ту довео каква је била та његова униформа?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Његова је била ЈНА.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми да ли Вам је отац поменуо, јесте ли сазнали икада или сте чули од неког другог где Вам је то отац био затворен?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не. Мислим да је он рекао у месној заједници у подруму доље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми помињали сте тај Ваш одлазак у полицијску станицу.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И да су Вас неки људи упутили на Мићу Девчића када сте хтели да питате за мужа. Да ли су ти људи били униформисани?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли те људе знали који су?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не, нисам га знала. То је било у задрузи. Тамо је била кухиња и прво смо тамо дошли и онда су нас они послали тамо да идемо код Љубана Деветака.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли Ви могли да разликујете која је то војска, каква је то војска ту што Вас упућује на?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Они су имали шарене униформе, не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Али је била јако љубазна војска, да су чак рекли ако немам шта јести и немам деци шта јести дати, да дођем тамо у њихову кухињу да ће ми дати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми помињали сте да сте ишли радити и да у те радове је такође ишла нека војска са вама, да су вам тамо пуцали

изнад глава и тако, па реците ми која је то војска била која вас је пратила у тим?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Како мислите униформе које су биле?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, да.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: И једне и друге, и шарене и ЈНА.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми да ли је био ту неко од Ваших мештана?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли се сећате некога? Ко је то био у тим?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Сећам се само Кресоја неки, а ово не знам, долазили су довозили су нам ту храну неку коју ниси могао јести, не знам не могу се сјетити.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми Ваше мештане Србе, мушко становништво тих дана да ли сте виђали у селу, јесу ли били под оружјем, униформама или су били у цивилу?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Прије напада?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На дан напада па после тога.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да. Сви. Сви су имали униформе и сви су имали оружје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми везано за ово страдање Вашег оца Николе Бадањак, нама су неки сведоци овде везано за присуство Вашег оца на минском пољу изјашњавали се да Ваш отац није ни стигао тамо до минског поља да је остао у задрузи, да је тамо убијен.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Где да је остао?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да је остао у задрузи, да је тамо после негде убијен.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Мени су рекли ови што су купили са минског поља да су га оданде покупили и да је био погођен у леђа метком, а не од mine, ја тако имам сазнање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Изволите пуномоћник оштећених.

НАТАША КАНДИЋ: Ја сам Наташа Кандић и заступам породице жртава, па сам хтела да Вам најпре кажем то како је неко, коју униформу је носио, да ли је био припадник Збора народне гарде, МУП-а Хрватске, то уопште није кривично дело тако да немојте да имате неки страх од тога и у вези са тим хтела сам да Вас питам да ли је тог дана 10.10. или следећег дана или до минског поља да ли је било неких борби у селу?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ја мислим да је првог дана да је било, а после више не.

НАТАША КАНДИЋ: Чекајте, само борби, између кога је било борби?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Између тих што су дошли у Ловас и наших Хрвата из Ловаса.

НАТАША КАНДИЋ: Мало само приближите микрофон.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Између тих што су дошли Срба са нашим из Ловаса.

НАТАША КАНДИЋ: Па где је било тих борби?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: У близини гробља. Да кажем улицу?

НАТАША КАНДИЋ: Па добро, у близини гробља. И ко је страдао тада да ли знате?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ја мислим да није нико ни с једне, ни с друге стране.

НАТАША КАНДИЋ: Да није нико страдао?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да.

НАТАША КАНДИЋ: Кажите ми ови сви други људи који су страдали Хрвати, да ли знате да су они страдали без икакве везе са тим што се догађало на гробљу? Добро, ајде једноставније, кажете да у тим борбама код гробља нико није страдао, да ли имате сазнање од жена страдалих како су сви остали страдали? Како су ови који су страдали на који начин?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Како који, неки су били претучени, стрељани су, утерани су у подрум, пуцало се у њих или не знам ни ја, по гаражама и тако то.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, хвала. Онда ми реците, кажете да сте видели да су двојица одвели мушкарце, Зораја је био који је чекао и кажете одвео Мату, а да ли можете да се сетите који су све то други мушкарци који су одведени, а Ви видите?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ја не знам за друге, ја знам за Мату и за сусједа, то сам видјела на своје очи.

НАТАША КАНДИЋ: Зато што сте рекли двојица су одвели мушкарце, је ли то један од те двојице.

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Одвели су мога Мату и тога Ђуку сусједа.

НАТАША КАНДИЋ: Добро. Кажите ми сада када сте чули за минско поље и оца је л' Вас неко позвао и обавестио да ће они бити сахрањени негде, да ли сте знали када ће бити сахрањени?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не, нисмо знали.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли имате сазнања да ли је неко од породица оних који су убијени знао и обавештен и присуствовао сахрани?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Не, немам сазнања.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли то значи да је можда неко и био на тој сахрани?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Па не знам.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли сте разговарали са неким породицама, женама?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: С ким год сам разговарала ти нису нико био.

НАТАША КАНДИЋ: Нико није био?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: После се могло након можда месец и пол ићи на гробље, на ту масовну гробницу.

НАТАША КАНДИЋ: А кажите ми Ви сте са Миланом Девчићем ишли у школе, је ли било неке, рекли сте нам да сте до минског поља имали прилике да видите Радојчића тада када је изашао из кола, нисам разумела да ли сте видели Милана Девчића?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Милана Девчића сам видела у полицијској постројби.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте слушали, био је на почетку, контактирала с њим, изјавио јој саучешће.

НАТАША КАНДИЋ: Не знам, извињавам се. Само још реците да ли је још нека жена са малом децом ишла да бере кукуруз осим Вас?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Све су жене ишле и старе и младе, нема ту ко није ишао, све Хрватице.

НАТАША КАНДИЋ: Ко је Вама онда чувао децу?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Како кад смо се сналазили, било је и вртић и школа и нека жена није ишла радити јер је била болесна и знала је чувати и тако.

НАТАША КАНДИЋ: Кажите ми, ко вас је пратио и да ли је било неке пратње кад сте ишли да радите?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И то је рекла.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, добро. Реците ми још, неколико пута данас сте рекли да су и Мато и други убијени зато што су Хрвати. Да ли сте од некога чули да управо да је та акција напад и све што се догађало у вези са тим што нова та власт хоће да успостави контролу коју нема Хрвата, да ли сте то од некога чули да је све заправо у циљу тога да ту нема Хрвата?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одбија се одговор на то питање, већ сте одговорили шта треба да каже.

НАТАША КАНДИЋ: Кажите ми још само ово да ли сте чули нешто о затворима да је било ту затворених људи, шта се догађало у Ловасу?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, било је затвора.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, хвала Вам, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само још једно питање. Кад сте видели господина Љубана Деветака, је ли имао неку униформу он или је био у цивилу или?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Униформу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли се сећате каква је то униформа била?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ја мислим да је исто ЈНА.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. А реците ми, поменули сте и неке пропуснице да су се?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Да, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где сте те пропуснице?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Ако си хтео ићи на пример из своје улице у неку улицу код некога ти си морао доћи извадити пропусницу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где сте то вадили те пропуснице да бисте из једне улице ишли у другу улицу у Ловас?

Сведок-оштећена РУЖА КЕСЕР: Па то је ваљда била, у тој полицији њиховој.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Има ли тужилац допунских питања? Нема.

Довршено сведочење.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Госпођо Кесер, захваљујемо Вам се што сте се одазвали.

Одјављујемо се са Жупанијским судом у Осијеку.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Главни претрес СЕ ПРЕКИДА у 12:43 часова и биће настављен дана:

25.11.2011. године, у 09:30 часова,
судница 2.

Довршено.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА